

lastnost se je že tudi njegovih podrepni-
ra prijela. Hrastnika in nekatere druge pa je
še sram, da so Tončka volili, ki si ga je župnik
izvolil za župana. Pa kaj bote! Saj je že star
35 let in 4 mesece, plačuje 29 krajcarjev
takva, učil se je pure pasti in tamburašiti,
nuslovo je pa naredil pri sodniji iz jezik — oslovja.
Za dobjanske koštrune bo dober. Na veselo svi-
denje!

Negova. Dragi „Štajerc“! Že dolgo sem
čakal da prineseš kaj novega tudi od Negove.
Dosti imamo novega. Naš gosp. Bratkovič so
velikonočne praznike tako lepo pridigali, da so
jim ljudje za pisanko povrnili in po noči farovž
občinali. Celo učitelje so pregnali iz svojega
solskega stanovanja, da se je lehko mežnar s
vojo ženko notri preseil; v mežnariji, mislimo,
so zdaj kuharica spala, da je ne bo treba skozi
lupnikovo sobo iti spat. Saj res celo mašo dremlje
pa še tukajšnji zrak ji je jako škodljiv, ker že
ni več tak lepa kakor ko je sem prišla. Pa še
nekaj: Našem gorečem kleriku Golibašovem
Frančeku so tatte obleko ukradli, ki jo je imel
pri svoji ljubici na dilah; pa sliši se, da ga lepa
Mimika ne vidi rada, ker je njega lastni oče iz
hiše spodil, za njo pa še veliko boljših vpraša.
Ti Franček si na „Štajercijance“ grozno hud,
daj oznaniti v „Fihposu“, mogoče je kteri iz
„straibavza“ tebe obkradel, da ne bo nedolžnim
poštenja jemal. Tvoj najboljši priatelj.

* * *

Iz Loke na Koroškem. Predragi „Štajerc“!
Prosim, prepusti mi malo prostora za pranganje
našega neobdigatreba Andrejčka. Pobožno to pr-
vaško človeče sicer ni, ako ravno je dotičnim
znamo, da je v svojih mladih letih v postu po
hišah žavbernim dekletam sveti pasjon prebiralo
in jih zraven v sveti ljubezni z rudeče „birtuse“
cukalo. Volitve so temu možicelnu veliko ljubše
kakor nebesa, ker dobro ve, da te z prvaško
hujskarijo ne bo zasluzil, pa je trdno prepričan,
da se z hinavsko politiko tudi kaj doseže. Osem
pomagačov mu je priskrbelo ime prvaški nadčr-
nih. Berač v pravem smislu ni, vendar pa je
pri nas znano, da je pri Beračnikah za en par
„žreblijev“ prav milo beračil s katerim je po-
zneje svojo minljivo z krompirjem okinčano krono
na prvaški oder pribiti zamogel. Po njegovej mo-
drosti bi kdo sodil, da je v bogi na duhu in
glede njegove vsakdanje brane lahko nosedi tri-
dijo da se le od posušenih repic (krompirja)
redi ali pa naravnost na kakej zeleni repičovni
pase. Nemec črti kakor hudič sveti križ, na-
sproti pa ljubi zagrižene prvake ravno tako srčno,
kakor podivjani Srbi črnogorske kojuske tate.
Časti in drugih zaslug si pri soobčanju nikakor
ne more pridobiti, zato se hoče ta zatracani
kluke v najnovejšem času pri sodniji sam po-
častiti, druge pa ki so mu do nenačadne časti
že pripomagali, zavratno oblatiti, ja celo pod
ključ spraviti. Po obliki figura možni judom po-
dobeni, vkljub temu pa je mogel prostovoljno
ucess nastaviti, da so ga nekateri na javnem
prostoru kot judežovali, ker je obično prvaškim
hujskcem samo zato izdal, da bode mogla njegova
sebičnost še lepsi cveteti. Andrejček, glej
da se ne potopši v prvaški gnojnici, ki si jo okoli
hiše tvojega pametnejšega, a že rajnega očeta
brez premišljeka napeljal...

Bistrica v Rožu. (Občinske volitve). V pon-
deljek 18. t. m. so se vrstile tukaj volitve. Prišlo
je 85% volilcev in vendar je vkljub grde in laž-
nive agitacije kranjskih in klerikalnih rogovile-
žev zmagala rešnica in sprevidnost. V vseh treh
razredih so bili izvoljeni napredni, nemštvu pri-
jazni možje. V tretjem razredu so se obratili
črnih kot zmagali in režali so se prav ošabno.
Kaplanček Volti je napenjal svoj krofje, da je
skoraj krabatelj zgubil in bil je z milostljivim
gospodom „čevljarem“ v sredi svojih koštrunov
in očiu prav ponosen. Agitirala sta cele noči
in sta farbala z drugimi „poštenjki“ volilce, da
bojo še dolgo časa vti plavi. Keršilov „burger-
meister“ je že tako štolciral, kakor halakov
petelin na gnoju. Zdaj bo moral pa že daleč
„burgomastrinjo“ goniti, če bo res morala tam
ležati, kamor jo je zaobljubil. Gospod fajmošter
so pri volitvi prav posmehljiv obraz delali, ker
so se steli „gyrisi“; ko je razglasoval nadučitelj
Feinig rezultat 3. razreda, stopili so blizu; ko-

maj pa je bil prvi izvoljeni gospod J. Kurasch,
Tomaž, imenovan izginil so ta žagnani gospod
zadi za meglo svoje šinkadorke, kakor luna ki
mrkne. Popred tako široka usta Valentina, kteri
je ravnokar neko babico radi enega pooblastila
okrog vlačil, so se nazlo ušpicale, ko je izid
volitve slišal. V drugem in prvem razredu pa
so bili že tako porezani, da jih se viditi nismo
več mogli. Izid volitve pa je lepa zaupnica sta-
remu občinskemu zastopu in pa marljivemu
gospodru županu Tilman Faust, ravnatelju tu-
kajšne fužine, ki je vedno skrbel za blagor ob-
čanov. Ker se čuje, da g. župan ni več volje
prevzeti občinsko predstojništvo, upamo vendar
da ga boda te lepi dokaz zaupanja malo poto-
lažil in prosimo naj ne posluša obrekovalcov in
buječakov zmerjanje, ktero se vsakemu pošte-
njaku pristudi, ampak naj dela za nas i dalje
koristno naprej. Bog Vas živi še mnogo leta kot
župana!

Srečan.

Iz Glinjske občine. Ljubi „Štajerc“, ti si
morebiti že misliš, da je nam naprednjakom čr-
nila ali papirja zmanjkalo ali pa da smo se v
prvaškem smradu, ki ga zdaj znani mladenič
Rudi po naši občini razširja, že popolnoma za-
dušili. Ne, nič kaj takega. Res je, da so nam
častne člane za lase v občino privlekli, ki naj
bi nam za strašilo služili, mi se jih pa kar nič
ne bojimo. Pripravljeni smo še tudi za naprej
naše prvake neustrašeno, neprestano in tako
dolgo nadlegovati, da bode njih kraljestvo večni
konec vzel. Zdaj se ti ljudje še lahko okoli
šopirijo in prazne glave v občinsko kasarno na-
stavlajo, ker še njih podrepniki ne vedo koliko
dolga, špota in sramote so naši občini že pri-
zadeli in se jim še ne sanja, kako veliko breme
novih dolgov, sitnosti in grdob nam bodo v
teknu treh let še nakopičili. Prišel pa bo čas
politične žetve in tedaj ne budem samo mi po
prvaškem grmovju sekali ampak pridružili se
nam bodo tudi njih lastni priestasi, — kajti zdaj
se tudi na njih strani že večkrat sliši: Proč z
prvaškim apostelnom, proč z prvaškim jagrom
in v kot z prvaškim nadjudežem — da budem
skupno otrebili domačo politično ledino, na ka-
teri nam bo mogoče, brez ovira za čast in srečo
naše občine delati. Bog daj!

Zitaravas. Gosp. župnik hoče dlako cepiti
in se v javnosti zopet osmesiti. V ta namen nam
je poslal sledi „popravek“, katerega objavimo
iz prijaznosti: — „Skličujoč se na paragraf 19.
tiskov. zakona z dne 17. dec. 1862, drž. zak.
št. 6 ex 1863 zahtevam z cizirom na dopis,
objavljen pod zaglavjem „Zitaravas. Župnisko
zemljische“ v štev 18 Vašega lista, da sprejetete
v zakonitem roku na istem mestu in zistimi čr-
kami nastopni stvarni pepravek: 1. Ni res, da
bi dal jaz svej čas polje nekemu tukajšnjemu
gospodu v najem, res je pa, da je bilo polje
oddano v najem na javni dražbi, ko je oskrboval
izpraznjeno župnijo Zitaravas gospod Michel,
tedaj župnik v št. Lipšu. 2. Ni res, da bi vtaknil
vsako leto 480 krov v žep, res je pa, da je na-
jemnik plačeval meni le 440 krov. 3. Ni res,
da bi najemnik opustil najemnino v sled moje
gonje ob volitvah in ob drugih priložnostih moje
njega, res pa je, da je ta vele in občespoštovani
gospod pismeno izjavil, da opusti najemnino v sled
gospodarskih in posebno še poselskih razmer.
4. Ni res, da bi bil primoran dati zemljische
raznim najemnikom za pazio ceno in jih moral
iz treh far privileči, res je pa, da se je oglasilo
iz domače fare toliko najemoikov, da niti vsem
vstreči ni bilo mogoče, res je pa tudi, da so
najemnisko pogodbo kot najemniki podpisali
edino le domači farani. 5. Ni res, da bi meni
delalo zemljische britke skrbi in sive lase, res je
pa, da zaradi zemljische lahko prav mirno spim.
Valentin Weiss, župnik.“ — O pombo pa mor-
amo napraviti. Fajmošter bode pač sam priznal,
da s tem ni ničesar „popravljeno“. Res je namreč
in tega niti najboljši učenec sv. Liguorija ne
more vtajiti, da je bilo dotično polje v najem
dano, da je dobival župnik 440 ali 480 krov
najemnine, da se je prejšni najemnik končno
naveličal njegovih hujskarij in mu je vse odpo-
vedal, ter da je moral župnik zdaj z velikimi
skrbmi nove najemnike iskati. Kaj je torej
„popravljeno“? Ničesar! Politikujočim farjem
tudi sv. Liguorij več ne pomaga...

Gosenice

uničijo zopet grozno naše sadovnjake.
Opaziramo, da naj ima ljudstvo po-
sebno skrb, da se te gošenice uničijo,
ker škoda, ki jo povzroči ta požrešna
mrčes je prevelika; posebno letos je
treba paziti, ker nam lepi sad kaže.
Stariš naj otroke podučijo, da se go-
senice uničujejo (najbolje pobirajo in
zažigajo). Vzemite štango, ovite jo s
kako slamo, namecite malo v petrolej
in zažignite gnezda gošenic. Branimo se!

Novice.

Zopet prvaška tatvina!

Vsem našim čitateljem bostejo še zadnji slu-
čaji prvaških tatvin in nerednostij v gospodarskih
stvareh v živem spominu. Kar se je godilo potom
„računskih napak“ v sv. Jakobu v Rožu, na-
dalje pod vladu tatinskega župana v Tarškem
vrhu, pri čudovitemu gospodarstvu v Ščitauški
prvaški posojilnici, nadalje pri poneverjenju pr-
vaka Karba v Ljutomerju itd., to presega pač že
vse meje.

Zdaj se nam poroča zopet kar naenkrat o
treh sličnih slučajih prvaškega gospo-
darstva. O prvem temu slučaju gorimo v krat-
kem in je glavni junak neki strastni prvaški
debeluhar. Drugi slučaj se tiče občine Mez-
govce in se gre pri stvari (v kolikor smo doslej
poučeni) za svotico 1.500 K, ter je glavni junak
znani prvaški župan Brenčič. Tudi o tej stvari
gorimo v kratkem bolj natanko. Za danes
opozarjam le na dopis iz Mezgovca.

Posebno zanimiv pa je tretji slučaj, o ka-
terem hočemo že danes natancjeje govoriti. Tiče
se ta zadeva občine Polanci pri Polenšaku,
torej enemu najbolj klerikalnih krajev. Župan
v Polancih je posestnik Andrej Kovačič, seveda
strastni prvak in klerikalec do kosti, ki ima le
to napako, da ne ve, kaj je „moje“ in „tvoje“. Okrajni zastop v Ptiju je dobil pred kratkim
naznanih, da v Polancih z občinskimi denarji
nekaj sardi. Priredila se je preizkava. Ta preiz-
kava pa je dognala, da manjka skupno 2.776 krov 46 vin. občinskega denarja, za ka-
terege je župan Kovačič odgovoren. Kako je
prišlo do tega velikega primanklaja, dokažejo
sledenja dejstva: 1) Za l. 1902 je v knjigi v
izdatkih vpisana plačana svota 400 K, za ka-
tero ni nobenega potrdila. — 2) L. 1903 se je
konjedercu plačalo le 2 K, vpisalo v knjigo pa
4 K. — 3) Leta 1904 se je vpisalo za vre-
mensko streljanje 70 h preveč. — 4) L. 1903
se je plačalo ptujski hranilnici za menice le
534 K 74 h, vpisalo pa se je 604 K 68, torej
za skoraj 70 K preveč. — 5) Za smodnik leta
1906 je vpisanih 100 K, plačalo se je pa le
71 K 88 h; torej je čez 28 K izginilo. — 6)
Za plačilo krajnemu šolskemu svetu l. 1906 je
v občinski knjigi vpisanih 80 K 30 h; plačal
je pa župan Kovačič le 30 K, medtem ko je
porabil 50 K 80 h v svoje namene. — 7) L. 1906
je vpisanih za cestne izdatke 100 K, medtem
ko se je glasom računa le 52 K plačalo. — 8)
L. 1906 se je baje plačalo neki hranilnici (?
kateri, ne ve živ kralj!) 2.000 K. Ali potrdila za
to plačilo ni najdeti! — 9) L. 1907 se je za-
računilo za smodnik 58 K 02 h, plačalo pa le
26 K 12 h; torej je izginilo v globoke žepo
31 K 90 h. — 10.) L. 1907 se je vpisalo v
knjigo, da se je plačalo štajerski hranilnici v
Gradcu 817 K; resnično pa se je plačalo za
137 K manj, to je samo 680 K. — Ako vz-
memo stvar natanko, potem primanjkuje prav-
zaprav potrdil za 3.315 K 46 h. Občinski odbor
pa je bil dobroščen in je zahteval le povrnitev
primanjkaja 2.768 K 46 h in 8 K za ubožni
sklad.

Župan Kovačič seveda še vedno ni krons-
iz glave padla. Mož prizna v prvaški prednost
sam, da je nepošteno stujim denarjem
gospodaril. Tako pravi sam, da je
napisal v občinsko knjigo, da je plačal hranilnici
2000 K; resnično pa je teh 2000 K ob-
činskega denarja za se porabil! Za 2000 K se
torej mož poda! Potem, ko je že dosti tujega

denarja v svoje žepe nabasal, prodal je svoje posestvo in se drugje nakupil...

Milostno so delali s tem človekom. Kovačič se je moral zavezati, da plača občini vse posverjeni denari na zajm do 5. junija 1908. Drugače bi se ga v tak nilo v lukanjo. Mi ne razumem, zakaj se ima s takimi tatarskimi bratci toliko usmiljenja! Ako vkrade človek tisočake občinskega denaria, potem spada v ječo! Le prizanesljivost je kriva, da se ponavljajo ti grdi slučaji prvaških tativ in za duevom.

Upamo, da bode tudi slovensko časopisje o tej stvari poročalo! Ljudstvo je do skrajnosti razburjeno, ker se te tativne tolkokrat ponavljajo!

Iz Spodnje-Štajerskega.

Učitelju Franceku Klemenčiču na Ptujski gori moramo še nekaj na uho zašepetati: Vi ste nam poslali po juridičnem modrijanu dr. Rosina svoj čas „popravek“, natlačen s samimi lažmi. Ker nismo tega „popravka“ objavili, ste našega urednika tožili; ali urednik je bil oproščen. S tem pa stvar še ni gotova! Tudi v tem ne, da morate plačati svoje troške, troška dr. Rosina, sodniške troške in tudi vozne troške našega urednika. To je vse pre malo. Ako bi imeli le iskrlico časti v sebi, bi nas morali pred porotnike tožiti. Vi se tega ne upate in s tem doprinašate dokaz, da je vse res, kar je „Štajerc“ čez Vas pisal. Sicer pa ponavljamo tudi še sedaj: Pripravljeni smo pred sodnijo dokazati, da je v dotičnem Vašem „popravku“ najmanje 20 na jne sramnejše laži! Vi, Janezek, ali veste, kako se človeka imenuje, kateri v edom a ne sramno laže? Vi ste tak človek. Vprašajte poštenega kmeta, kakšni priimek zaslужite! In ali more biti človek učitelj, kateri vedoma podlo laže? Na to zahtevamo odgovora!

G. dr. Rosina v album. Vkljub dvakratnemu našemu pozivu se dr. Franjo Rosina v Mariboru v našem uredništvu ni oglasil, da bi ga naš urednik naučil „popravke“ pisati. Gospod dr. Rosina hoče ostati tedaj tudi v naprej neveden. Pa naj bode! Morda si je vsaj toliko iz cele zadeve naučil, da sploh več „popravkov“ ne bode pisaril. O ti vborga para!

Dr. Benkovičeva smola. Svoj čas je izdajal iz Kranjske priromani brežinski „izveličar“ dr. Benkovič, po domačem Cvenčanič, neko enj z imenom „Posavska straža“. Ta listič je ponehal izhajati in noben petelin ni zapel za njim. Kajti vse mesece svojega izhajanja ni prinašal ta zakotni papirček družega, nego podlo obrekovanje najnižje vrste in predzno špekuliranje na zabitost svojih čitateljev. Dr. Benkovič pa je raztrobil takrat po celiem svetu, da bode pričel v Mariboru izdajati posebni večji list „Straža“. Ljudje so čakali, pošiljali denarje za naročino in zopet čakali. Parkrat se je raznesla vest, da pride „Straža“ kmalu in končno se je določil 1. aprila t. l. za dan izdajanja. Ali Benkovič je poslal svoje bedaste prijatelje le v aprila, kajti do danes še ni „Straža“ izšla. Ne vemo, je-li so dobili vsi predplačniki poslani denar nazaj. Tudi ne vemo, je-li je zmanjšalo mogočnemu ljudskemu tribunu „cvenka“. Se tega ne moremo trditi, da je Benkovič general Korošec prepovedal izdajati „Stražo“, ker se boji, da izgubi potem „Filpos“ še zadnje naročnike. Na vsak način pa ima dr. Benkovič hudo smolo in mi možičljina, ki nas je tolkokrat zabaval, hudo obžalujemo!

Vojški dopust za žetev v graškem koru se vrši tako-le: Za poljske lovce štev. 5 od 19. julija do 8 avgusta; za lovec št. 29 in huzarje št. 6 od 15. julija do 4. avgusta; za b. h. infanteriste št. 2, lovce št. 17 in 21, za pionirje št. 5, 8 in 11, za artiljerije št. 3 in 1 od 12. julija do 1. avgusta; za vse druge vojake od junija do 13. julija. Naznanja se, da bode pri infanteristi in lovcih v tem času počivalo orodje. Za domobrance veljajo dopusti za žetev od 15. julija do 4. avgusta. Nadzorovalo se bode oblastveno, da izvršijo vojaki na dopustu v tem času tudi resnično žetno delo.

Grožni detmor. Opotovano smo že naglašali, da se zgodi v najbolj klerikalnih krajih tudi največ zločinov. Te dni so zapri hčerko veleposetnika Julijana Krefelj iz Vurberga zaradi detmora. Že pred dalje časa je prišla ta

pobožna devica k hebamki gospoj Beranitsch v Ptaju in je zahtevala od nje spričevalo, da ni v drugem stanu. Gospa Beranitsch ji tega ni mogla in ni hotela dati, ker je takoj izpoznala, da je dekla noseča. Baje je pri teh obiskih tudi oče Krefelj svojo hčerko spremljeval. Kmalu potem je porodila Julijana živega otroka, katerega je takoj umorila ter v vrtu zagrebala. Ljudem se je sprememb v njenem stanju čudna dozdevala in kmalu so prišli tudi orožaiki temu na sled. Stražmojster g. Prelog je Julijano končno do tega pripeljal, da je vse priznala. Odpeljali so detomorilko oklenjeno v ječo. Mi gotovo ne bomo koga družega sumničili ali delali odgovornega za ta živinski zločin. Ali pribiti moramo v prvi vrsti, da se je ta umor zgodil v Vurbergu, torej v popolnoma klerikalnem kraju. Ali bi ne bilo bolje, da bi vurberški duhovni raje mladino v verstu in nравnosti podučevali, nego da jo združujejo v fanatičnih političnih družtvih in pospešujejo s tem pjančevanje ter posurovelost! Drugič pa je detomorilka bila strastna klerikalka in članica „Marijinega društva“ ter hčerka prvaškega klerikalca in nasprotnika naprednjakov Krefelja. Ta umor vrže pač cudno luč na „nравno“ vzgojo v strastno klerikalnem družinah in družtvih. Tako se torej mladino vzgaja? Kdaj bodejo kmetje premislili, kako škodljivo je prvaško hujskanje z vsemi svojimi društvami in iz njih izhajajočimi zapeljivostmi?

Zbor požarnikov ptujskega okraja se vrši letos to nedeljo v Cirkovcih. Upati je, da se ga udeleži mnogo požarnikov iz celega okraja. Tudi ptujska požarna brama je sklenila udeležbo.

Posestniki v oklici Ptuja! Piše se nam: V zadnjem času se je zgodilo v ptujski okolici več požarov. Opozorjam tedaj posestnike, naj pošljajo v slučaju požara takoj konje v mesto, da pride naša požarna brama na pomoč. Sosedi pogorelcov tega lahko storijo. Tako vemo v prvi vrsti natanko, je-li je požar velik in vredno priti, drugič pa imamo na ta način takoj konje pri roki. Torej: Kad je ogenj, posljite konje! Za komando prostovoljne požarne brambe v Ptaju: Joh. Steudte.

Iz sv. Marjetje dr. p. se nam poroča: V nedeljo dne 17. t. m. ob 12 uri pred polnočjo je zbruhnil ogenj iz gospodarskega poslopja posestnika Št. Zafuta. V teku nekaterih minut je gorelo tudi celo poslopje njega sosedka Franca Luzinščeka. Ogenj se je takto hitro razširjal, da ni bilo niti mislit na obrambo teh poslopij. Z veliko težoto se je posrečilo nekterim pogumno domaćim možem in fantom rešiti živino. Strah zaradi razširjenja požara je bil opravičen in velik. Na vseh strelah v bližini gorišča so pazili ljudje in odvračali nevarnost. V precej kratkem času je dospela tudi vrla požarna brama iz Rač. Brizgalnica se je postavila k najbližjem studentu in v nekaterih minutah potem so začeli svoje pogumno in rešilno delo, ktero je trajalo do 4. zjutraj. Žalibog je bil primanjkljaj vode zelo občutljiv. Pogorelca imata izdatno škodo, kajti tej stoji le nizka zavarovalnina nasproti.

Požar v Zabukovcih dr. p. Pred leti je uničil veliki požar Zabukovec in zdaj se poroča zopet o ednaki nesreči. 15. t. m. je pričelo goreti v gospodarskem poslopju Jakoba Berlaka. Valed hudega vetrja se je ogenj hitro razširil in vpepelil v pol ure hišo omenjenega posestnika ter stanovalna in gospodarska poslopja posestnikov Miha Kekec, Joh. Emeršič, Joh. Kristovič, Fr. Kralj, Juri Janžekovič in Miha Kostanjevec. Za časa ognja so delali ljudje na polju, tako da je tudi večinoma polohi, krma itd. pogorela. Zgorelo je tudi več živine. Škode je skupno za 16.450 K. Zavarovani pa so nesrečni posestniki za 7.400 K. Pridno so delale došle požarne brambe iz Dornave, Možganje in Novevasi.

Požar v Lembahskem gozdu pri Mariboru je uničil te dni okoli 2 oralne gozdove. Požarne brambe iz Maribora, Rovdavja in Pekarjev so delale pridno in ustavile nadaljnji ogenj. Škoda je za več tisoč kron. — Med postajoma sv. Lovrenc in Fal je zanesel vlak ogenj v gozd graščine Faal. Bukovje na severni gori je uničeno. Ljudje so ogenj komaj ostavili.

Vinogradniki pozor! Deželna vinogradniška in sadarska šola v Mariboru priredi od 15. do 20. junija 2 tečaja, prvega za poletna dela v

sadjarstvu in vinogradništvu, drugega za čarje. Za drugi tečaj so določene tudi podporo. Več o tem se razvidi iz inzerata v danšnjem številki.

Vlomili so tatoi v prodajalno g. Pinter Slov. Bistrici in ukradli blaga za blizu 900 L. **Zastrupila** se je natakarica Klara Ruhtart v Ranzenbergu zaradi nesreče ljubezni. Mdrili so odpeljali v zg. sv. Kuogoto.

Obstrelili je posestnik Lesjak v Božju pri Oplotnici svojo pastorko. Nabasaval je revolver, ko se mu ta po nesreči sproži in zadene otroka.

Iz Koroškega.

„Castne občane“ imenujejo zdaj razne občine, ki so v prvaških rokah. V Sp. Borovljah so imenovali ti pravki, ki so se delali semtja za „napredne“, m. d. dr. Brejca, orglarja Grafnauer, profesorja Scheinig in štajerskega hofsta Ploja za „castne občane“. Tu se pač že ves neha. Borovljani Ploja niti še videli niso in tudi ali on njega tudi niso kaž prida. In drugi „častni občani“ so jim znani le kot politikujoci hujšački, ki hočejo na Koroškem kranjske razmere vdomačiti in škodljivi boj med Nemci ter Slovenci povzročiti. Za take „častne občane“ se koroško ljudstvo lepo zahvaljuje. Ni čudno, da vladva v Sp. Borovljah med prebivalstvom hudo razburjenje. Prebivalci zahtevajo kot odgovor na ta brezmiselnna imenovanja ločitev od občine Glinje. Ako se to zgorodi, bodejo Glinčani kmalu na svojem denarnem žepu čutili, koliko jim koristijo prvaški „častni občani“. S takimi nečednimi manipulacijama se hočejo pravki na krmilu obdržati. Ali — zavozili bodejo vše hujše blato...

Lepi kristijan je mož z „računskimi napakami“, eks-purgarmajster Kobentar v St. Jakobu v Rožni dolini. V noči od 14. na 15. t. m. je gorelo pri mesarju v Podgorju St. Jakobčani so hoteli s svojo požarno brambo pogorelec na pomoč priti. Tekli so h Kobentaru, da bi jim ta za brizgalno konje posodil. Pa so se lepo opelkli! Mož jih je nagnal in opsoval! To je „krščanstvo“ Ražunovega prijatelja, to je „ljubje do bližnjega“, kakor jo razumejo črni klerikalci. Scamota!

Napredna zmaga. Pri občinskih volitvah v Bistrici v Rožu so zmagali naprednjaki vkljub hudenemu črnemu navalu v vseh 3 razredih. (Glej dopis!) Čast zavednim volilcem!

Letni sejem v Podgorju se vrši v torek po binkoštih, to je dne 9. junija t. l. Lansko leto se je jako veliko živine priguralo in je to tudi letos pričakovati.

Velik požar se je zgodil 15. po noči v gostilni „Karawankenbahn“ v Podgorju. V kratkem času je stala hiša, keglische in gospodarsko poslopje v plamenih. Nevarnost je bila za vso vas velika in le pridno delo požarnikov pod načelništvom g. Schuster je onemogočilo razvitek ognja. Posestnik g. Schelander je zavarovan.

Strajk so vprizorili rudarji v rudniku Lješa pri Prevalju; zahtevajo večje plače.

Po svetu.

Grozna morilka. V amerikanskem mestu Laporte je prišla policija celi vrsti umorov na sled. Morilka je neka mlada vdova, posestnica Guines. Žena je bila dvakrat omogožena; prvega moža je zastupila, drugega pa s sekiro ubila. Potem je klicala ženine k sebi, jih pomorila in zagrebla v kleti. Njeni ljubimi Lemfer je babilo iz ljubomuma umoril, ubil tudi njene 3 otroke in začgal hišo. V zemlji so našli 7 mrljčev.

V verskih blaznostih umorila je kmetica Marija Probst v Aussenlohenu svoje dve hčerki v starosti 10 in 9 let, češ da bosta tako preje v nebesa prišli.

Kritični dnevi v 2. polletu 1908 so po vremenskem koledarju 13. julij, 28. julij, 12. avgust, 26. avgust, 10. september, 25. september, 9. oktober, 25. oktober, 8. november, 7. december in 23. december. Na teh dneh je pričakovati hude nevihte, potrese in rudniške nesreče.

Grozna nesreča. 15. junij se je skrilo pred dežjem pod neki vlak v štaciji Voronaš na Ruskem. Slučajno se je vlak pričel gibati. Grozno vpitje nun je pripravilo osobje, da ustavi.

vini-
pore.
asjni
je bilo v krvi. Več nun je mrtvih, ranjene
pa vse.

Preveč nesreča je imel občinski predstoj-
šnaj v Črnučah pri Ljubljani. Od nekega
časa so letole istek na streho njegove hiše in
malo. Kmalu je bila hiša v plamenih. Sajo
je ležal na raku bolan na smrtni postelji.
Tako je ležala njegova žena bolana v po-
daji. Žena se je sama iz goreče hiše rešila,
pa so prinesli pogumni ljudje iz hiše v
podaj. Starejšega sina so čebole tako opikali,
da mu tonevarno ranjen. Majši sin pa je zuo-
ker je mislil, da je mati v hiši ostala. Sajo
kmalu nato umrl. Hiša pa je popolnoma po-
vreda.

Gospodarske.

Drevesa ki prav močno poganjajo, a vendar no-
naj nastaviti nič sadu, je najboljše meseca maja po-
grem narezati in sicer na deblu in na vejh, t. j. pre-
tez se koža podolgom do lesa. Drevo izgubi precej
se bolj debeli in šibkeje poganja, vsled česar na-
jedne leto bolj zarodi. Isto se dosegče, če se takemu
času posekajo končne korenine v širini krone, v od-
zonenosti 1 – 1½ m od debla, kar je odvisno od veli-
nosti krone.

Delo na vrtu meseca maja. V drugi polovici
meseca maja lahko sejemo brez skrbi rastline, ki so ob-
čajne proti mrazu. Fižol, kumare, buče, paradižnice
so sade ali presade na prostu, če imamo že mlade rast-
line v gnojniku. Mnogo dela se že sedaj dobri na vrtu.
Gredec je treba opleteti, okopavati ter ob suhem vremenu
zalivati nežnim rastlinam. Endivija in hrobovrat, ki
je določen za zimo, se sedaj vseje. Zalivanje z gnojnico
velo povspreme rast zelenjavne, posebno če so tla-
mokra.

Uši na listju, ki se sedaj hitro razmnožujejo,
skorajajo posebno mladikam. Uničujemo jih, če jih po-
tremamo s tobačnim prahom, škropimo s tobačnim lugom
ali z milinico.

Kumare rabijo dobro pognojeno zemljo v solnčni
legi. 8–10 dni pred setijo jih denemo lahko v mokro
taganje kaliti. Sredi meseca maja položimo semo v
15 cm globoke Jame (brazde). Te brazde pokrijemo s
starimi okni, da mraz ne more do rastlin. V teh braz-
dah se razvijajo rastline izvrstno. Mrčes, ki takoj rada
napadajo mlade rastline, ni najti v teh brazdah.

Nasvet za vino- in sadjerejo. Menda ni kmalu
dežele, v kateri bi se v zadnjih 30 letih posadilo na
novi toliko sadnih dreves, kakor ravno na Štajerskem
in temu se ni treba čuditi, kajti izvor je v nekaterih
letih naravnost velikanski. Statistika kaže, da gre iz
štajerske, posebno če je rodno leto, nad 10.000 vagonov
sadja, najbolj v Nemčiji. Menda ravno toliko, ali še več
sadja ostane na Štajerskem doma, ter se porabi za hrano
in tolko. Okroglo povедamo, pridelamo na Štajerskem
v sadnostenem letu okoli 600.000 štrtinjakov sadja. Ce
vzamemo, da je en štrtinjak sadja sadja s tremi me-
terskimi centri vreden povprečno 20 K, potem znaša to
na leto 12.000.000 K. V resnicu pa je vrednost jabolk
mnogo višja, ker smo že doživeli leta, v katerih se je
plačalo za meterski cent jabolk 20 K in še več. Za ja-
bolke, ki so se porabile za tolklo, ni bilo nič nenavad-
nega, če je stal en meterski cent 16 K. Iz teh števil-
kalah vidimo, da je sadjerejo za Štajersko velikanske
važnosti in da se moramo za stroko gospodarstva, ki
nam lahko nese tako lepe denarje, v posebni meri po-
brigati. Kakor pa so se že v mnogih stvareh, kjer se je
hotelo pomagati kmetijstvu, delate napake in pogreski
tako so se tudi pri štajerskem sadjarstvu delale napake,
zaradi katerih še moramo sedaj trpeti. Neglede na ve-
liko, vse preveliko množino raznih jabolčnih sort, so
drevnes vrste vse pregoste in zaradi tega se o našem
sadjarstvu lahko reče, da ni tako, kakoršo bi morallo
biti. Naša štajerska jabolka prodamo le takrat dobro, če
po drugih deželah ni jabolka. To dejstvo se v teku let
ne bo spremenilo, še celo poslabšalo se bo, in to vsled
tega, ker misli Nemčija pri novi carinski pogodbi zahteva
carino na jabolka. Torej lahko pričakujemo, da bodo
prišla leta, v katerih zaradi zgori omenjenih slabih
razmer ne bomo mogli niti misliti na izvod. V takih
letih si ne bomo mogli drugače pomagati, ko da bomo
jabolka sezgali in nasedili iz njih žganico. Zato moramo
z vsemi sredstvi delati na ta, da se davek za žganje
zniža do onega zneska, ki ga je znašal v letu 1875. Če
se to ne zgoditi, potem lahko doživimo, da nam bo sadje
pod drevjem zagnililo. Na Tirolskem ni treba misliti na
tako možnost in sicer zaradi tega, ker se se tam za
sadjerejo že od nekdaj brigali vse drugače, ko pa se
mi. To se vidi že v tem, da sadijo samo malo vrst. Te
vrste jabolk so na zunaj tako lepe, imajo fin okus,
sladko, sočno meso, tako da se tirolsko sadje in naj
še tako mnogo, vsako leto zelo dobro in zelo lahko
prodaja. Zaradi dobrega okusa mu tudi carina ne ško-
duje in tako si lahko razlagamo, da se po velikih
mestih, v Berlinu, Lipskem, Draždanih, Petronogradu,
Moskvi vedno proda mnogo tirolskega sadja. Če hočemo
naša žalostne štajerske sadjske razmere zboljšati, mo-
ramo pred vsem — kar se bo žalil dalo vresničiti
se le po letih — odpraviti mnogo nepotrebnih vrst.
Dovolj je, če imamo 10 sort; razen tega pa bomo mora-
li začeti staviti sadna drevesa tudi mnogo bolj na-
renzen kakor doslej. Posebno v ravnini ali na zložnih
bregih, ki niso strmi, mora znašati razdalja najmanj
12 m. Ko smo tako spremenili način našega sadja-

renja, moramo gledati tudi na to, da bomo tako vestno,
kakor se to godi na Tirolskem, zatirali drevnes škodljivece.
O nasvetih, ki se nam dajejo glede vinoreje, bom
napisal poseben članek, da se odpravijo pogreški, ki bi
nas lahko spravili do ravno takih slabih izkušenj, kakor
smo jih doživelj v sadjarstvu. V Mariboru na Dravi, dne
30. decembra 1907. Fr. Girstmayer.

Kako se naj molze. 1. Vime se mora s suho
snazno cujno na vseh straneh odgrniti. Na koži ostane
vedno nekaj prahu, ki pada pri molzenju v mleko in ga
tako onesnažuje. 2. Na vsak način se mora molzti s
celo roko. Torej ne smemo molziti samo z dvema
prstoma, ker se s tem vime pokvari. Sesek moramo
prijeti s celo roko, seči kolikor mogoče visoko kvišku
in potem skleniti roko, a ne vse prste na enkrat, ampak
od zgoraj navzdol jednega za drugim. 3. Molzti mora-
mo počasi in na dolgo, a jednakomerno in brez pre-
sledkov. Najboljše znamenje za dobrega molzca je, če
ima v posodi zelo mnogo pen. Pri molzti se z naglico
nič ne opravi. Krava ni stroj, ki lahko teče hitreje ali
bolj počasno. Mleko se v vitemu v nedeljo ali v praznik
ne dela bolj hitro in tudi drugokrat ne, kadar misli
molzec svoje delo opraviti. Čim hitreje se molze, tem
večjo škodo ima molzec in kmet, ker dobi vedno
manj mleka. Na ta način se izgubi liter za litrom in
krona za krono. Jako važno je tudi, da molzemo vedno
ob istem času, torej ne enkrat ob šestih in drugič ob
štirih. Tudi ne smemo molzenja prekiniti, da bi med
tem časom opravili kaj drugega. Tudi ne smemo ob
enem molzti desnih ali levih seskov, ampak skupno
srednje in potem zadnje. Naravnost muka pa je za
krate, če jih enkrat ne pomolzemo, da dobjimo potem
prav veliko vime, kar se posebno na sejmih lahko opa-
zuje. 4. Molzti moramo s suhim rokom, ne da bi si
jih prej z vodo ali celo s prvim mlekom omočili. Več-
krat se celo lahko vidi, da si omoči molzec roke v
mleku, ki ga je že namolzel, kar pa je nesnažno. 5. Med
molzenjem mora biti v hlevu vse mirno. Če se ropota,
ali če se bije in kriči nad kravami, potem še mleko
bolj zadržujejo. S kreganjem ne bomo mogli krave nikdar
prisiliti, da bi nam dala mleko. 6. Kravo moramo vsakokrat
popolnoma izmolzti. Kdor misli, da bo dobil
zaostalo mleko, ko bo prihodnjč molzel, ta se hudo
moti. Če krave ne izmolzemo popolnoma, jo to zelo
oslabi; večkrat se počažejo zaradi tega, ker krave
močno pošteno izmolzli. Poleg bolezni pa ima slabo iz-
molzenje tudi slabo stran, da ne dobimo ravno naj-
boljše mleka; mleko, ki se nazadnje izmolze, je namreč,
kakor smo pokazali že v jedni prejšnji številki, najboljše.
Če seske zelo nategujemo, ne moremo krave dobro iz-
molzti; to še bolj škoduje ko koristi. Posnemati mora-
mo pri tej stvari te-le: gladiti, gnesti vime, narahlo
dregniti vanje z levo roko in potem seske zopet iztis-
niti. Važnosti pravilne molze smo dovolj dokazali. To
delo lahko samo oni preseja, ki zna sam molzti; škodo
pa čuti vsak. Ta škoda lahko znaša pri šestih do osmih
kravah na leto 100 in še več kron. Zato, kmet, pazi
na to delo in skrbi, da ga bodo tvoji posli opravili
temeljito. Posli pa naj gledajo na to, da bodo znali
dobro molzti; to ne bo njihova škoda, kajti dobrega
molzca ima vsak kmet rad.

Hans Albrecht.

Listnica uredništva in upraviteljstva.

Mnogi dopisniki se pritožujejo, da ne objavimo vseh dopisov. To nam ni mogoče! Delujte za list, da se poveča!

Loterijske številke.

Gradec, dne 16. maja: 13, 43, 42, 65, 15.
Trst, dne 9. maja: 63, 31, 33, 23, 75.

Promet razpoložljivih trgovin zahteva aparati, o katerega
velikost nimata navadni človeki niti pojma. Pomislijte je na tisoče
in tisoč tisoč podlag blaga, ki morajo biti namolzeni, da se
kupcem pravočasno ugodijo. Marsikatero blago ima zoperat
rasvoje po velikosti, harvi in muštru. Vsak posamezni komad vsake
vrste blaga mora biti posebej numeriran, registriran, pri prodaji
fakturiran in izbrisan iz skladnišča o registratu. Numeriranje gre
v milijone in tako se lahko predstavljamo, koliko oseb in koliko
delavskih moči je v tej zalogi potreben. Razpoložljiva hiša Hansa
Konrada vslužuje zdaj 200 oseb; njih delo najdemo lepe
članke v letnikih 1907 in 1908. Hans Konradovega kolektorja
kterega dobijo vsi kupci te firmi zastopan in poštne proste.

Ena res spoščno priljubljena lekarna je firma P. Juršič v
Pakracu. Opozarjam na njenje inzater in jo najtoplje priporočamo.

Tvrda Karl Kocian tovarna za suko, lodne in modno robo
iz prstne ovčje volne v Humpolcu prične ravnovrat razpoložljiv
novih vzorcev obširnejšega skladu letne robe za gospode in gospode.

Priporočamo, da se pri potrebi na to staro Humpolčko firmo
obrene ker je znana za solidna, o čemur se lahko vsakdo sam
preveri.

50000 ur gratis katalog dobi vsak čitalci tega lista od
svetovnoznamene zaloge in v zlatega blaga Max Böhnel, Dunaj IV.
Margaretenstrasse 27/27 čisto zaston in poštne proste. Kore-
spondenčna karta z natančnim naslovom zadostuje.

Prepozno prideš v delu kakor k rendez-vous, ako nimate
dohro idoče ure. Marsikatero sitnost bi si priznal, ko bi vedeli,
koliko je ura bila. In tako lahko prideš do dobre ure! Pisala je
poštno karto na firmo: »Avstrijska eksportna družba za ure
Dunaj-Westbahnhof« ter si naročite za K 8—krasno srebrno
Gloria-uro za gospode (glej inzater!) za katero se 3 leta pismeno
garantira.

Dobro idoča, v farnem kraju edina, v dobrem
imenu stopeča

gostilna,

vezana z mešano trgovino, tobak-trafiko in klalnico male
živine (gostilno obiskujejo po letih tudi turisti) se
zaradi bolehnosti posestnika dobrim gostilniškim ljudem
tako v najem odda. Kje pove upravnitve lista.

404

Lepo posestvo

so proda pri veliki cesti sv. Barbare v slov. gor.; obstoji
iz dobrega gospodarskega poslopja, nivoj, lesa, sadonosnika
in travnik nekaj malega do-
bril gori, vse prav v doblrem
stanu, tudi za gostilno spo-
sobno ker je pri krizi veliki
cesti katera pelje v Maribor,
Ptuj in sv. Lenart. Več se izve-
pri lastniku Feliku Sattler.

Viničar

z 2 do 3 delavnimi močimi se
tako sprejme pri g. Gottfried
Petškar, Gams pri Mariboru.

Slikarski učenec

se tako sprejme pri slikar-
skemu mojstru Joh. Nowak.
Vrba na Koroskem. 393

Gostilna,

prodaja tobaka, brez konkuren-
cije, 3 orovali nivoj, na lepem
prostorju, zidano, z opoko krito,
vse v najlepšem stanu, se
zaradi družinskega razmer
proda za 3200 gold. Izve se v
Studenici pri posestniku,
Maribor, Brundund, Uferstr.
stev. 49. 392

Majer

zmožen v vseh delih kme-
tijstva, se tako sprejme. Vpraša
se pri Joh. Windisch, Breg-
pri Ptuju.

Gostilnica

dobra idoča z mesarjijo v sv. Križu pri Ljutomeru, tik farne
cerkve, z 4 velikimi sobami,
kuhino, jedilno kamro, 2 vinski
kleti, mesnica, klaini most,
2 veliki konjski hlev, 2 lesni
remizji, vinski hlev
z 5 oddelki, ledena klet, go-
spodarsko poslopje, se s 1.
junijom da v najem. Vpraša
se pri obč. uradu v sv. Križu
pri Ljutomeru. 399

Na prodaj je mali

umetni mlin
na valjke s pekanjko, majhna
vila, zidana stala in nekaj
zemljišča. Vpraša se pri upravi
»Štajerja«. 398

Delavke

dobjeo trajno in dobro plačano
delo v fabriki užigalnega
blaga (Zündwarenfabrik) Maria-
Rast pri Mariboru. 399

Krepki učenec

se v moji usnjarski delavnici
z oskrbo in letno plačo 50
kron na 3 leta učne dobe ta-
koj sprejme. Karl Kirbisch,
usnjarski mojster v Sv. Tro-
jici pri Mariboru.

Pridni, krepki

jeremenariji
in izdelovalci angleških sedlov
se trajno sprejmejo. Vpraša
se pod šifro "Sofort" pri g.
Weiss, Stahler & Knorr, Wien
I. Jakobergasse. 400

Iščem in vzamem več

mizarških pomočnikov
za stalno delo pri Georg
Kobach, mizarški mojster v
Slov. Bistrici. 402

AVISO!

Ako želite realiteto ali delavnico vsake vrste,
hotel, vila, gostilno, opekarino, sanatorij itd. na
mestu ali v provinci hitro in diskretno kupiti ali prodati,
ako iščete hipotekarno posojilo ali udeležbo, obrnite se
zaupno na upravnitvo

Erste Realitäten-Verwaltung

Dunaj VIII. Albertgasse 30.

Priporazeno, strogo realno, največje in strokov-
naško podjetje. Zastopava v vseh provincialn. Avstro-
Ogrske in sodenih držav. Glavni zastopniki tu na mestu
navzoč. Ako želite njegov brezplačni obisk glede ogled-
ave in izgovora, prosimo takoj naznano na zgornji
naslov.

Največji promet kupcev med Dunajem in province.

Zahtevajte

zastoni, da se Vam poslje ilustrovani cenik z nad 1000 slikami.
Slika 1/4 nat. velika

Garancija več let

Vsako ne brezplačno blago se vzeme
pri polni sveti nazaj.

Nr. 365 Srebrna dam-
ska rementoar gold. 3·50

Nr. 322 Srebrna rementoar
za gospode gold. 3·50

Nr. 337 Srebrna anker 15 kamenjev
gold. 5. dvojni mantelj gold. 6·50

Nr. 341 Srebrna anker dvojni mantelj
15 kamenjev, po
sebno močna gold. 7·9·50

Anton Kiffmann

največja zaloga ur srebrnega in zlatega
blaga. Eksport v vse dežele.

Marburg. P. I. Stajersko.